

Wims eerste Kerstfeest

Er was eens een jongen, die niet wist, wat Kerstmis was.

Neen, het was geen heiden en ook geen neger. Het was een Hollandse jongen, met een echt Hollandse naam: Wim. Maar in Holland was hij nog nooit geweest. Hij was in Indië geboren, en nu was hij zes jaar en was er nog.

Hij was dus niet te jong om naar school te gaan. Maar — er was geen school in de streek, waar hij woonde. Zó ver woonde hij van een stad of een dorp, dat er niet eens een kerk in de buurt was.

Dat vind je misschien vreemd, hè? Want in Holland zie je bijna altijd wel een toren van een kerk, hoe ver ook soms. En in elk dorp, hoe klein ook, staat wel een school. Maar dat is in Indië niet zo. En waar het huis van Wim stond, was het heel stil en eenzaam. Het stond op de helling van een berg, een heel hoge berg.

Wims vader had daar in de bergen een koffietuin, heel, héél groot, met honderden kleine bomen, waar bessen aan groeien, en als die groot en rood zijn worden ze geplukt. De pit-ten in die bessen zijn de koffiebomen. Die zijn groen, maar als ze gebrand worden, zijn ze bruin. Die gaan dan de molen in — dat weet je wel, hè? En dan maakt moeder met warm water of melk een fijn kopje koffie. Maar de vader van Wim, die koffi-planter, heeft heel wat te zorgen, de hele dag, van de morgen tot de avond, om zijn tuin goed te houden. Hij heeft wel veel knechts, die in de tuin werken. Maar hij moet toch kijken, of ze het wel goed doen. En weet je, waar hij veel last van heeft? Van de dieren, die in de bomen klimmen om bessen te roven. Vooral van de apen heeft hij veel hinder en schade. Die leven hier in het wild. Ze komen soms met hele troepen de tuin in. En brutaal dat ze zijn! De knechts jagen hen wel weg, maar die rakkers komen telkens terug.

Wim had daar wel een vrij leventje. In dat grote huis en die grote tuin kon hij spelen en zwerven, zoveel hij maar wilde. En toch — en toch miste dat kind ook veel. Want Wim had geen moeder meer. Toen hij drie jaar was stierf zijn moeder. Als zijn vader aan het werk was, paste een Javaanse vrouw op hem, de vrouw van een knecht. Die woonde in een huisje bij het grote huis van Wim.

Zij had zelf ook een paar kinderen, en met die Javaanse kinderen groeide Wim op en speelde hij meestal. Met zijn vader praatte hij Hollands, maar Javaans kende hij beter. Dat leerde hij van die kinderen.

Maar op een dag — wat kwam daar aan door de tuin naar dat huis? Een meisje, een Hollands meisje. Wim stond stil en was heel verbaasd.

„Dag,” zei ze vrolijk. En Wim zei zachtjes: „Dag.” Hij was erg verlegen en het meisje ook een beetje. „Hoe heet jij?” vroeg ze. — „Wim. En jij?” — „Jansje — en ik woon dáár, in dat huis aan de andere kant. Ik ben hier pas. Van gisteren. Met mijn mama en papa. En ik heb nog een broertje, Jopie, die is nog heel klein.”

Ja, zo was het. Vader had er een hulp bij gekregen, uit Holland. Die kwam ook werken op de plantage, en daar was vader erg blij mee. Want nu was hij niet meer zo alleen. „Ik kom uit Holland, met de boot,” zei Jansje. En omdat Wim haar maar aankeek, en niets zei babbelde ze door: „Met de boot over de zee. En toen met de auto naar hier — dat was héél ver. En de boot was erg groot. Ben jij wel eens op een boot geweest?” — „Nee.” — „Och, nog nóóit? Waar ben je dan geweest?” — „Hier.” — „Alleen maar maar hiér?” — „Bij mijn vader.” „En nog nooit in Holland?”

Wim schudde het hoofd. Hij werd nog meer verlegen van al die vragen. Jansje scheen het wel erg naar te vinden: Nog nooit in Holland! Nog nooit op een boot! — Neen, Wim had nog nooit een boot gezien. Alleen maar in zijn prentenboek. Jansje ging op de houten trap van het huis zitten. Ze keek naar binnen, maar zag niemand. Wat was het stil in het grote huis!

„Is je moeder uit?” vroeg ze. Wim schudde het hoofd. — „Is ze binnen?” — „Nee.” — „Waar is ze dan?” — „In de hemel, zegt vader.” „O,” zei Jansje, die het nu begreep, dat Wim geen moeder meer had. Ze zei het langzaam. En toen keken ze elkaar stil aan.

Omdat Wim dat niet prettig vond, die stilte, zei hij ineens: „Ik weet wel, wat een boot is. Ik heb wel boten. Wil je ze eens zien?” En meteen liep hij naar binnen. Met een groot boek in zijn armen kwam hij terug. Een mooi, dik boek uit de kast van zijn vader.

„Kijk, hier... hier...” en hij ging naast Jansje op de trap zitten, het boek op zijn knieën en zij praatten over de vele platen, die daar in stonden.

Zo babbelden ze een poos door. En Wim dacht: Wat weet Jansje al veel en ik nog weinig. Ze was ook al op school geweest, in Holland. En ze kon al een beetje lezen en schrijven. Hij niet. Zou ze hem niet erg dom vinden?

Neen, dat deed ze niet. Want Wim kon het toch niet helpen, dat er geen school was. Zijn vader had geen tijd om hem les te geven. Die ging al heel vroeg de tuin in. Dan was Wim nog niet eens wakker. En tegen donker kwam hij pas thuis, moe van het werk. Dan was Wim ook moe van het spelen, en moest naar bed.

Maar op een dag zei Jansje: „Zeg Wim, hoor eens! Jij mag bij mijn moeder op school!”

„Hoe kan dat nou? Er is toch geen school.”

„Jawel, bij ons thuis. Mijn moeder leert me elke dag, lezen, schrijven, rekenen, en ze vertelt uit de Bijbel en ik leer al versjes... En ik heb gevraagd, of jij ook op school mag. Fijn, dan zijn we met z'n tweeën!” Maar Wim scheen daar helemaal niet blij om te zijn. Dat zag Jansje wel. Hij keek zo sip. En daarom vroeg ze: „Vind je dat niet fijn?” „Maar ik weet nog niks en jij weet al zo veel.”

„Wat geeft dat? Dan kan moeder je toch helpen. En ik ook. Dan ben je gauw net zo ver als ik.”

En zo gebeurde het. Elke morgen ging Wim naar het huis van Jansje. Wat was vader daar blij om! Want nu kon Wim bij hem blijven. Eerst had hij gedacht: Ik moet hem met iemand naar Holland sturen. Hij is zes jaar en moet toch leren. Maar nu hoefde dat gelukkig niet.

O, wat deed die Wim zijn best met leren! Want hij wilde zo graag Jansje inhalen, en net zo knap worden als zij. En dat lukte ook, omdat die mevrouw hem veel meer les gaf dan aan Jansje, en ook, omdat Jansje hem met alles hielp.

En wat Wim ook altijd prachtig vond, dat was, als mevrouw uit de Bijbel vertelde. Dan zat hij heel stil te luisteren, soms met open mond. Want die verhalen had hij nog nóóit gehoord.

En zo wist hij ook niet wat Kerstmis was. Jansje wel, die wist het heel goed. Want die had in Holland wel Kerstfeest gevierd. Maar nu zouden ze het ook hiér doen, vast en zeker. Met Wim en vader, ja, daar mocht iedereen bij zijn, ook alle knechts en de vrouwen, die op de plantage werkten, samen met hun kinderen.

„Wanneer is het kerkfeest?” vroeg Wim telkens.

Dan moest Jansje lachen. „Och jô, het is geen kerkfeest. Kerstfeest, moet je zeggen.”